

Zeszyt Naukowy Kaliskiego Towarzystwa Lekarskiego nr 5 rok 1999

Piąty Zeszyt Naukowy to dalszy przejaw aktywności Towarzystwa i dokumentacja jego działalności klinicznej i historyczno-medycznej. Dowodzi tego zawartość zeszytu, którego jedną trzecią zajmują artykuły kliniczne, a pozostałe dwie trzecie - historyczno-medyczne.

Pierwsza część przynosi artykuły: "Operacje mikrochirurgiczne krtani w Oddziale Otolaryngologicznym Szpitala Zespołonego im. L. Perzyny w Kaliszu" (W. Bartnik, M. Szewczyk), "Problemy diagnostyczne związane z interpretacją obrazów radiologicznych klatki piersiowej na podstawie przypadków obserwowanych w Szpitalu Chorób Płuc i Gruźlicy w Wolicy" (I. Brodnicka), "Czy niski wzrost jest niezależnym czynnikiem ryzyka choroby wieńcowej serca" (J. Durkalec, J. Hasik), "Denzytometria w praktyce lekarza" (P. Leszczyński, S. H. Mackiewicz), "Etiologia i patogenezę choroby Dupuytrena" (P. Bowicki), "Atypowe zapalenie płuc" (I. Podgórska) i "Wrzodzące zapalenie jelita grubego u czteromiesięcznego dziecka" (A. Wojtczak, A. Szymańska, B. Kazimierczak).

Drugą bardziej nas interesującą część otwiera praca dr n. hum. Ewy Andrysiak pt. Kaliszanie w "Słowniku lekarzy polskich XIX wieku", wykorzystująca głównie bogate materiały cennego czterotomowego dzieła Piotra Szarejki. Autorka wymienia licznych lekarzy związanych na dłużej lub krócej z Kaliszem. Większość nazwisk jest zaopatrzona w zwięzłe informacje biograficzne. Prof. Włodzimierz Kaczorowski z Zakładu Historii Śląska Instytutu Historii Uniwersytetu Opolskiego jest autorem artykułu "Vincenz Priessnitz (1799-1851)". Po krótkim historycznym rysie hydroterapii autor podkreśla zasługi Priessnitza, działającego w Gräfenbergu-Jaseniku, leżącym 20 km od Głuchołaz. Wskrzesiciel hydroterapii zasłużył się również balneologii i fizjatrii. Wykorzystywał działanie wody, diety i ćwiczeń fizycznych w różnych chorobach, spotykając się z żywymi reperkusjami współczesnych i potomnych. Dalszy artykuł to "Izby lekarskie w Polsce" pióra prof. Henryka Rafalskiego ze Szkoły Zdrowia Publicznego Instytutu Medycyny Pracy w Łodzi. Obszerne opracowanie traktuje o początkach izb lekarskich w okresie zaborów, o rozwoju za II Rzeczypospolitej, o losach w czasie okupacji i po wojnie oraz o trudnościach ponownego organizowania po ich rozwiązaniu. Artykuł jest oparty o liczne piśmiennictwo. Prof. Hanna Tadeusiewicz z Katedry Bibliotekoznawstwa i Informacji Naukowej Uniwersytetu Łódzkiego opisuje "Udział lekarzy w rozwoju książki i bibliotek w Polsce". Wymienia aż 101 zasłużonych w tej dziedzinie lekarzy i farmaceutów od średniowiecza po współczesność. Praca charakteryzuje krótko dokonania najbardziej zasłużonych działających w kraju i poza jego granicami. Omawiani medycy zajmowali się drukiem, rozpowszechnieniem, kolekcjonerstwem i bibliotekoznawstwem, gromadząc własne i ogólne zbiory. Ostatnia praca "Tragiczne losy lekarzy kaliskich podczas II wojny światowej" prezesa KTL Zbigniewa Kłedeckiego przypomina ofiary kolejnych okupacji - niemieckiej i sowieckiej, przytaczając najważniejsze dane osobowe i zawodowe.

Lista władz Kaliskiego Towarzystwa Lekarskiego w kadencji 1999-2003 zamyka zeszyt. Po dalsze szczegóły odnoszące się do poprzednich zeszytów odsyłam do mej recenzji czwartego zeszytu (AHFM 1999, 62:1-2,148-150). Również i obecny zeszyt cechuje korzystny merytoryczny, a w dużej mierze i edytorski poziom publikacji.

Prof. Henryk Gaertner (Kraków)